

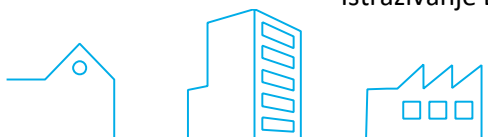
Industrija se udružuje kako bi potaknula obnovu zgrada i poboljšala energetska učinkovitost u srednjoj i istočnoj Europi

Dvije trećine od **43,6 milijuna stambenih jedinica u jednoobiteljskim i višeobiteljskim domovima** država srednje i istočne Europe (CEE) starije je od 30 godina (izgrađene su prije 1989. godine prema Opservatoriju EU-a za fond zgrada) i **u velikoj je mjeri neučinkovito**. Građani i društva suočeni su s visokim računima za energiju, smanjenim životnim komforom, ozbiljnim onečišćenjem zraka i ovisni o fosilnim gorivima koja je veća od prosjeka EU-a. Kako bi pomogli u rješavanju ovih neodložnih problema, **industrijski lideri iz sektora obnove zgrada** DAIKIN, DANFOSS, KNAUF INSULATION, ROCKWOOL, SAINT-GOBAIN, SIGNIFY i VELUX potpisali su **memorandum na Forumu o energetske učinkovitosti u srednjoj i istočnoj Europi (Forum C4E)** koji je održan u Slovačkoj. Obvezali su se raditi zajedno i poduzimati sustavne i djelotvorne korake za podizanje profila **obnove zgrada i energetske učinkovitosti** u javnim raspravama u državama srednje i istočne Europe.

Šamorín, Slovačka, 24. svibnja 2023. – Otisak poduzeća u srednjoj i istočnoj Europi broji više od 42 tisuće zaposlenika i 100 proizvodnih pogona. Namjeravaju se usredotočiti na sustavnije i učinkovitije uključivanje u rasprave o nacionalnim javnim politikama i **stavljanje naglaska na obnovu zgrada kao prioritetnu temu**. Građani i ustanove trebaju potaknuti svoje nacionalne vlade na usvajanje javnih politika koje će im pomoći da prevladaju brojne prepreke obnovi zgrada i općenito doprinose poboljšanju čistoće zraka, javnog zdravstva, energetske sigurnosti i dekarbonizacije. Obnova zgrada može osigurati zdravije, učinkovitije i jeftinije zgrade, kao i čišći zrak i bolju energetska sigurnost država srednje i istočne Europe. Štoviše, obnova zgrada danas omogućuje stotine tisuća radnih mjesta u regiji srednje i istočne Europe.

Industrija podupire navedene tvrdnje **stručnim istraživanjima**: Samo se izolacijom stambenih zgrada može ostvariti prosječna ušteda potrošene energije od 44 % i prirodnog plina od 46 % prema istraživanju Europskog instituta za svojstva zgrada. EuroWindoor je utvrdio da se zamjenom prozora može ostvariti potencijalna dodatna ušteda energije do čak 15 % ukupnih potreba za grijanjem.

Istraživanje Barometra zdravih domova za 2022. godinu pokazalo je da je svaki treći stanovnik Europe izložen najmanje jednoj prijateljski zdravoj

unutarnjoj klimi kao što su vlaga i plijesan, tama, hladnoća ili prekomjerna buka. Dizalice topline imaju potencijal za uklanjanje više od 600 milijuna tona emisija CO₂ u europskom fondu zgrada sukladno modelu HFC Outlook Europskog partnerstva za energiju i okoliš (EPEE) koji je izradila agencija Gluckman Consulting. Ecofys je izračunao da tehnički sustavi zgrada, koji uključuju sustave za mjerenje, regulaciju temperature i usklađivanje instalacija grijanja, hlađenja i tople vode, potencijalno mogu ostvariti uštedu energije do 30 %. Konačno, zamjenom svih rasvjetnih tijela s povezanom LED rasvjetom mogla bi se smanjiti godišnja emisija CO₂ za 19 milijuna tona i energetske troškovi za 16,4 milijarde eura u državama srednje i istočne Europe, kako je navedeno u modelu pretvorbe Green Switch.

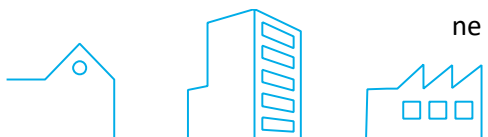
Regionalni poslovni lideri predani su podizanju profila obnove zgrada i energetske učinkovitosti osiguravanjem nužnih osobnih i financijskih resursa za osnivanje i održavanje **nacionalnih udruga** koje posjeduju odgovarajuća stručna znanja za djelotvorno sudjelovanje u javnim raspravama.

Poduzeća također žele iskoristiti svoju stručnost i znanja **pozivanjem drugih poduzeća, nevladinih udruga, akademskih i javnih ustanova** na suradnju i pružanjem podrške nacionalnim i regionalnim inicijativama koje se zalažu za obnovu zgrada i poboljšanje energetske učinkovitosti. Suradnja je usmjerena na **politike energetske učinkovitosti, programe obnove** i druge povezane aspekte u državama srednje i istočne Europe, uključujući **Poljsku, Češku, Slovačku, Mađarsku, Rumunjsku, Bugarsku, Srbiju, Hrvatsku, Sloveniju i druge države**.

Citati potpisnika memoranduma

DAIKIN, Tanja Banay, generalna direktorica komercijalne strateške poslovne jedinice za srednju i istočnu Europu: „Ubrzavanje rasta uporabe dizalica topline ključno je za smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima. Bilo koja vrsta dizalice topline nudi značajne koristi u smislu energetske učinkovitosti i smanjenja emisija CO₂ u usporedbi s plinskim kotlovima. Kako bi se postigla ciljana dekarbonizacija fonda zgrada u Europskoj uniji do 2050. godine potreban je širok asortiman dizalica topline, uključujući cjenovno pristupačne modele dizalica topline zrak-zrak, posebice u državama srednje i istočne Europe.”

DANFOSS, Adam Jedrzejczak, regionalni predsjednik za istočnu Europu: „Svjesni smo da postoji jednostran pristup koji je usmjeren isključivo na opskrbu energijom, a nedovoljno na potražnju. Ako ne obuzdamo svoju potražnju za energijom, izgradnja obnovljivih izvora

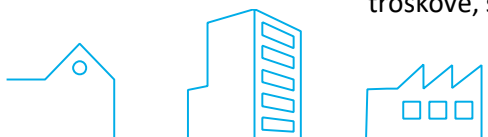
energije neće biti ni približno dostatno rješenje. Jednostavno nećemo imati dovoljno zelene energije da zadovoljimo potrebe rastućeg stanovništva. Tehnologija nam je već dostupna i rješenja za poboljšanje energetske učinkovitosti danas se mogu primjenjivati u svim sektorima, a posebice u sektoru građevinarstva. Ako odmah ne poduzmemo mjere usmjerene na rješavanje rastuće potražnje za energijom, bit će izuzetno teško i dosta skuplje ispuniti cilj Pariškog sporazuma o zadržavanju globalnog zagrijavanja ispod 1,5 stupnjeva.”

KNAUF INSULATION, Radek Bedrna, direktor, Istočna Europa i Bliski istok: „U srednjoj i istočnoj Europi nalazi se pet od sedam država Europske unije s najvećim potencijalom za uštedu plina zahvaljujući primjerenoj izolaciji stambenih zgrada. Više od 50 % plina može se uštedjeti u Rumunjskoj, Bugarskoj, Češkoj, Slovačkoj i Mađarskoj. Vlasnici zgrada trebaju stabilne, dugoročne i motivirajuće vladine programe za poticanje obnove.”

ROCKWOOL, Andrzej Kielar, direktor, Srednja i istočna Europa: „Svima nam je potrebno manje energije. Većina zgrada u državama srednje i istočne Europe ne zadovoljava nijedan standard energetske učinkovitosti. Sveobuhvatna toplinska modernizacija zgrada jedini je način da se promijene navedene manjkavosti. Ne možemo očekivati čuda, već moramo uspostaviti dosljedan akcijski plan u svim državama i djelotvorne, dugoročne programe financijske potpore koji omogućuju njegovu provedbu. Time ćemo poboljšati životni standard građana i država srednje i istočne Europe, smanjiti energetska siromaštvo, brinuti se o klimi, gospodarskom razvoju i energetskej sigurnosti. Postoje brojni pozitivni i očiti rezultati, ali još uvijek ima previše prepreka toplinskoj modernizaciji.”

SAINT-GOBAIN, Tomáš Rosák, izvršni direktor, Istočna Europa: Na zgrade i njihovu izgradnju odnosi se približno 40 % emisija CO₂, a građevinska industrija u Europskoj uniji proizvodi 35 % svog otpada. SAINT-GOBAIN dokazuje da je moguće promijeniti navedeno ulaganjem u projekte i tehnologije koji smanjuju utjecaj poslovanja, razvojem inovativnih rješenja koja doprinose poboljšanju energetske učinkovitosti zgrada, uvođenjem novih tehnologija recikliranja i zamjenom osnovnih sirovina recikliranim materijalima.”

SIGNIFY, Eran Görgen, izvršni direktor, Istočna Europa: „Usred ubrzanja energetske tranzicije i elektrifikacije prijevoza i kućnog grijanja na prvo bismo mjesto trebali staviti smanjenje postojeće potrošnje električne energije. Rasvjeta je jedno od područja u kojem možemo značajno poboljšati energetske učinkovitost uz relativno malo troškova i truda, bez negativnih posljedica za sigurne i dobro osvijetljene urbane prostore. LED rasvjeta koja štedi energiju značajno smanjuje operativne troškove, široko je dostupna, dulje traje i ekološki je prihvatljivija od tradicionalne uobičajene rasvjete.”

VELUX, Krisztián Mészáros, viši potpredsjednik, Regija srednje i istočne Europe: „Najnovija istraživanja pokazuju da pedeset milijuna europskih kućanstava živi u energetsom siromaštvu i da je svaki treći stanovnik Europe izložen najmanje jednoj prijetnji zdravoj unutarnjoj klimi kao što su vlaga i plijesan, tama, hladnoća ili prekomjerna buka. Također se još uvijek suočavamo s klimatskom i energetsom krizom pa stoga postoji hitna potreba za održivim i cjenovno pristupačnim zgradama koje bi pospješile svakodnevne živote ljudi na poslu, u školi i kod kuće. Na rješavanju ovog pitanja trebaju sudjelovati vlade, ali i poduzeća iz privatnog sektora. Svi moramo promijeniti način na koji gledamo na zgrade – maknuti fokus s energetske učinkovitosti na klimu, okoliš i zdravlje.”

DANFOSS A/S razvija rješenja koja povećavaju produktivnost strojeva, smanjuju emisije i potrošnju energije te omogućuju elektrifikaciju. Naša se rješenja primjenjuju u sektorima hlađenja, klimatizacije, grijanja, pretvorbe energije, kontrole motora, industrijskih strojeva, automobilske i pomorske industriji i opremi za upotrebu izvan i na autocestama. Također nudimo rješenja usmjerena na obnovljivu energiju kao što su solarna energija i energija vjetra i centraliziranu energetska infrastrukturu za gradove. Naš inovativni inženjerski pristup utemeljen je 1933. godine. DANFOSS je u obiteljskom vlasništvu, zapošljava više od 42 000 ljudi i pomaže klijentima u više od 100 zemalja zahvaljujući globalnom otisku od 95 tvornica. www.DANFOSS.com

KNAUF INSULATION jedan je od najvećih svjetskih proizvođača proizvoda i rješenja za izolaciju s približno 6000 zaposlenika u više od 40 zemalja i 28 proizvodnih pogona u 15 zemalja. www.knaufinsulation.com

ROCKWOOL proizvodi širok asortiman proizvoda od kamene vune koji pomažu našim kupcima i zajednicama da prevladaju najveće suvremene izazove za održivost i razvoj, od potrošnje energije i zagađenja bukom do otpornosti na požare, nestašice vode i urbane poplave. Kamena vuna prirodan je i svestran materijal izrađen od vulkanskih stijena koji se može beskrajno reciklirati i čini temelj svih naših poslova. www.rockwool.com

SAINT-GOBAIN Svjetski lider u laganim i održivim građevinskim rješenjima, SAINT-GOBAIN dizajnira, proizvodi i distribuira materijale te usluge za industrijska i građevinska tržišta. Integrirana rješenja za obnovu javnih i privatnih zgrada, lagane konstrukcije i dekarbonizaciju građevinarstva i industrije razvijena su kroz kontinuirani proces inovacija te nude održivost i djelotvornost. Predanost Grupe vođena je njezinom svrhom: „UČINITI SVIJET BOLJIM MJESTOM ZA ŽIVOT”. 51,2 milijarde eura prihoda od prodaje u 2022. 168 000 zaposlenika, lokacije u 75 zemalja. Predani postizanju ugljične neutralnosti do 2050.

SIGNIFY je vodeći svjetski proizvođač rasvjete za stručnjake i potrošače te vodeće poduzeće za usluge rasvjete u okviru interneta stvari (IoT). Naši proizvodi tvrtke Philips, povezani sustavi rasvjete Interact i usluge temeljene na podacima povećavaju vrijednost poslovanja i poboljšavaju svakodnevni život u kućanstvima, zgradama i javnim prostorima. U 2022. godini ostvarili smo 7,5 milijardi eura prihoda od prodaje uz približno 35 000 zaposlenika i lokacije u više od 70 zemalja. www.SIGNIFY.com

VELUX Grupa više od 80 godina stvara bolje životne uvjete za ljude širom svijeta; maksimalno iskorištavajući dnevnu svjetlost i svjež zrak koje kroz krovne prozore dovodi u prostore ispod krova. VELUX Grupa osnovana je u Danskoj i danas je prisutna u više od 36 zemalja. www.VELUX.com

Autorska prava na fotografije: Forum C4E

